

S lodí, jež dováží čaj a kávu (1928): Konstantin Biebl (1898-1951)

Autor

- český básník a prozaik
- narodil se v Slavětíně u Loun do rodiny lékaře
- v 5. ročníku reálky v Lounech propadl z češtiny a opakoval v Praze, kde následně i odmaturoval
- poté narukoval do RU armády na balkánskou frontu, kde byl zraněn, zajat a odsouzen k trestu smrti
- Popravě unikl
- po válce studoval nějakou dobu medicínu, ale nedokončil ji
- Jeho velmi dobrý kamarád byl Jiří Wolker, spolužák z lounské reálky
- byl členem Devětsilu
- v letech 1926/27 podnikl cestu na Jávě, Cejlón a do Sumatry → zde se inspiroval pro svou básnickou sbírku S lodí, jež dováží čaj a kávu a ke knihám Plancius a Cesta na Jávě
- podepsal prohlášení ustavující Skupinu surrealistů v ČR
- v roce 1951 jej doháněl jeho nemoc pankreatitida k spáchání sebevraždy

Rozbor

- **literární druh:** lyrika
  - **literární forma:** poezie
  - **žánr:** básnická sbírka
  - **umělecký směr:** poetismus
  - **časoprostor:** Slavětín u Loun, loď na cestě po moři a skrz oceány, Afrika, exotické ostrovy
  - **kompoziční výstavba:** dílo je rozděleno do 3 částí
1. Začarovaná studánka: Ocítáme se v krajině, kde básník vyrůstal a prožíval své dětství, ve Slavětíně u Loun. Prostor svého dětství vyznačil kaplí, alejemi stromů, lesem nebo šumícími lány polí.
  2. S lodí jež dováží čaj a kávu: V této části autor naznačuje touhu zdolat velké vzdálenosti, dokonce píše i o tropických oblastech Indického oceánu.
  3. Protinožci: Začíná při žhoucím rovníkovém slunci. Objevuje se tu i nostalgie, kde se autorovi zasteskne po domově, po střídajících se ročních obdobích, po kvetoucích třešních a rostoucích jahodách.
- **lyrický subjekt:** ich-forma
  - **veršová výstavba:** v částech bez interpunkce je rým střídavý, v částech s interpunkcí je často rým volný
  - **jazyk:** spisovný, vyskytuje se zde mnoho trop a figur
  - personifikace: “a za nimi v patách se líbají modré stíny”, “blesk smaže přísahy”
  - metonymie: “do půl vsi padá kristův stín”
  - epiteton: “začarovaná studánka”
  - metafora: “Já čekám dole se srdcem vzhůru k pavlači”, “Kdo jednou k tvým vlasům přivoní, stane se kuřákem opia”
  - **literárně-historický kontext:** poetismus, Devětsil, Nezval, Seifert, Teige...
  - **motivy:** dětství, cesta lodí, exotika
  - **téma:** autor lyricky popisuje cestu na exotické ostrovy jihovýchodní Asie a barviě vykresluje jeho zážitky a pocity z tohoto dobrodružství. Často se vrací i zpátky ke své domovině.

Poetismus

- hlavními zakladateli jsou Nezval a Teige
- vznikl v avantgardním prostředí skupiny Devětsil (Biebl, Seifert, Nezval)
- odproštění od politiky → optimistický pohled na svět
- Častým znakem je úplné vynechání interpunkce
- Soustředil se na současnost
- byl výhradně v česku (nedostal se za hranice)

- východisko z disharmonie světových názorů → odproštění od etnických a názorových předpojatostí, řešení odcizenosti mezi lidmi a sebeodcizení jedince
- pokládal noetickou myšlenkovou a tendenci stránku básnictví za přítěž
- zdůrazňují tvorbu obrazu → básník je malíř